

1. Kan Şekeri Ölçümü ve Değerlendirilmesi

Tanımlar

Kan şekeri seviyesi, kan şekeri konsantrasyonu veya kan glikoz seviyesi, kanda bulunan glikoz miktarıdır. Kan glikoz düzeyi ölçümü, kandaki glikoz veya şeker miktarının glikometre yardımıyla ölçülmesidir.

Amaç

Hastanın kan şekeri düzeyini ölçmek ve bu düzeyi olası patolojiler açısından değerlendirmek.

Uygulama Basamakları

- ✓ Uygulayıcı ellerini yıkamalı, kurulamalı ve eldiven giyerek tüm malzemelerle hasta başına gitmelidir.
- ✓ Kan alınacak bölge alkollü pamuk ile silinir ve 30 saniye kuruması beklenir.
- ✓ Ölçüm cihazına tek kullanımlık test çubuğu yerleştirilir.
- ✓ Uygulanacak kişinin parmak ucu lanset ile delinir.
- ✓ Delinen alandan gelen ilk kan pamuk ile silinir. Alanda toplanan ikinci kan ile ölçüm yapılır.
- ✓ Test çubuğu damla kanın üzerine hafifçe dokundurulur.
- ✓ Kandaki şeker miktarı cihazın dijital ekranında birkaç saniye sonra görüntülenir.
- ✓ Saptanan glikoz düzeyi hastanın tokluk durumu ve referans değerler baz alınarak değerlendirilir.
- ✓ Elde edilen değer hastaya dair tutulan evraklara not edilir.

Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar

- ✓ Kan şekeri ölçümünde iki teknik vardır. Birincisi alınan kan örneği ile yapılır ve en yaygın yöntemdir. İkincisi sürekli olarak kan şekeri izlenmesine olanak tanıyan vücuda bağlı sensörler aracılığıyla yapılır.
- ✓ Çok yüksek veya çok düşük kan şekeri miktarı acil müdahaleyi gerektirir.
- ✓ Glikometreler arasındaki kullanım farklılığına dikkat edilmelidir.
- ✓ Hastanın aç veya tok olma durumu mutlaka sorgulanmalıdır.
- ✓ Kan şekeri ölçümü yapılan hasta için aşağıda sıralanan riskler önemlidir.

Hastanın;

- 45 yaş üstü olması,
- Aşırı kilolu olması,
- Hareketsiz bir yaşam tarzına sahip olması,
- Yüksek tansiyon, yüksek veya düşük kolesterol düzeyine sahip olması,
- Gestasyonel diyabetli olması,
- İnsülin direnci geçmişinin olması,
- İnme veya hipertansiyon geçmişinin olması,
- Riskli etnik kökene sahip olması (Asyalı, Afrikalı, Hispanik, Pasifik Adalarından veya Amerikan Yerlisi oluşu riskli sayılmıştır.)
- Ailesinde diyabet geçmişi olması.

Kullanılan Araç ve Gereçler

- ✓ Eldiven
- ✓ Glikometre
- ✓ Cihaza uygun test çubuğu (strip)

✓ Lanset ✓ Tıbbi alkol ve pamuk ✓ Kalem ve kâğıt	
İşin Riskleri	
Hastada Oluşabilecek Riskler	Çalışanda Oluşabilecek Riskler
✓ Kan şekeri ölçümünün düşük riskleri olabilir. Bunlar; ağrı, şişkinlik ve morarmadır. Genellikle birkaç günde bu oluşumlar geçmektedir.	✓ Lansetin sağlık personelinin eline batması ve bundan kaynaklı bulaş riski.